Št. 107 Poštnina plačana v gotovini — Conto corrente con la posta — V Trstu, v soboto 6. maja 1922 — Posamezna številka 20 stotink — Letnik XLVII

EDINOST

izhaja, izvzemši ponedeljek, vsak dan ... Ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. Dopisi naj se pošiljajo ... Pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Odgovorni urednik Štefan Godina. — Lastnik tiskarna Ed... Naročnina znaša za mesec L 7. —, 3 mesece L 19.50, pol leta ... Za inozemstvo mesečno 4 lire več. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotink. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (73 mm.) — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 cent... — Oglasi denarnih zavodov mm po L 2. — Mali oglasi po 20 st. beseda, najmanj pa L 2 — Oglasi naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega štev. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Licejska knjižnica LJUBLJANA - Jugoslavija

„AUSTRIACANTI“

Tako se imenuje vesoljno sredstvo proti vsem bolečinam! Pri naših narodnih nasprotnikih namreč, kadar zaidejo v zadrego, ker jim zmanjkajo argumenti.

Kadar jih je kdo pritisnil ob zid, da si ne znajo več drugače pomagati, pa mu zalučajo na glavo — «austriacanta». Če branimo mi svoje narodne in jezikovne pravice; če zahtevamo, naj bo naše ljudstvo enakopravno in enakoveljavno z državljani druge narodnosti; če zahtevamo, naj državni organi spoštujejo naše ljudstvo, njegova čustva, njegove običaje; če hočemo, da uradnik občuj z ljudstvom v jeziku ljudstva; če se oglašamo proti temu, da bi se na oblastvih praktično izvajala dvojna mera našemu ljudstvu na škodo ne le v narodnem, kulturnem in političnem, ampak tudi v gospodarskem pogledu; če zahtevamo strogo pravičnost in nepristransko izvajanje **veljavnih zakonov** tudi napram nam Jugoslovenom v Julijski Krajini, ki smo menda tudi državljani z istimi dolžnostmi in zato tudi istimi pravicami; če zahtevamo — na kratko rečeno — naj država vrši napram nam svojo pisano in moralično dolžnost, ko že zahteva od naš vršitev vseh dolžnosti napram nji: nas naši narodni nasprotniki kaj radi zavračajo v svojih glasilih z očitanjem avstriakantstva!

Razumljivo je to. Naše zahteve slone na granitni podlagi veljavnih zakonov, na načelih pravičnosti, kulture in civilizacije, na načelu enake pravice in svobode, na moderni in demokratični nacionalni ideji, na katero so se opirali tudi Italijani sami, ko so se pod bivšo avstrijsko vladavino borili za pravico in svobodo svojega plemena!

Ne morejo nam blizu s stvarnimi razlogi, z veljavnimi argumenti. Pritisnjeni so ob zid. Tu mora že pomagati tisto vesoljno sredstvo za vse zadrege: zagrne naj nas odij «austriacantstva» in naj opraviči vse nezakonitosti, vse krivice in vse znane grdobe, ki jih mora trpeti Jugosloven v Julijski Krajini!

Nedavno temu smo naglašali, da naj bi bili na mednarodni konferenci v Genovi italijanski delegaciji ob strani tržaški veščaki in izvedenci, ki temeljito poznajo naš tržaški problem in ki edini morejo svetovati primerne načine za rešitev tega važnega pomorskega emporija iz hude krize ter ga rešiti pred grozečo pogubo. «Piccolo» se je gotovo dobro zavedal, da je ta naš nazor neoporečen in da se mu mora pridružiti vsakdo, ki našemu mestu in ž njim njegovemu bližnjemu zaledju res želi boljšo bodočnost. Kljub temu nas je baš povodom te naše opazke obtožil pred italijansko javnostjo, da smo nepoboljšljivi v svoji — **avstriakantski duševnosti!**

Tako je in nič drugače: ker se borimo za pravice svojega naroda kakor smo se — oprti na zakone in na vzvišena etična načela — borili tudi pod Avstrijo, smo ... nepoboljšljivi «austriacanti»! Po logiki naših nasprotnikov bi se mogli torej mi rešiti tega grdega madeža edino-le s tem, da bi se odrekli vsaki borbi za pravico svojega ljudstva, če bi položili orožje, če bi «kapitulirali», če bi poleg vseh drugih žrtev položili na žrtvenik tudi svoj narodni obstanek! Za tako žrtev nismo pripravljeni in ne bomo. Proti taki logiki se bomo borili z zobmi in nohti.

V poglavje o «avstrijski duševnosti» bi mogli mi vplesti zanimiv odstavek. **Avstrija je** — po svojem proslulem receptu: divide et impera — **svoje nekdanje državljane italijanske narodnosti vzgajala k sovraštvu proti Slovencem in Hrvatom** in imela je v njih kaj poslušne učence. Privzgojila jim je tisto osebito **avstrijsko duševnost**, po zaslugi katere so v borbi proti našemu narodu videli začetek in konec vse modrosti svoje narodne politike! Drugega cilja ni poznala ta njihova politika. Na Dunaju so njihovi zastopniki pritiskali vse avstrijske kljuke in so antišambrirali pri vseh dunajskih mogotcih, doma pa so se borili neizprosno — proti nam!

Na njihovi strani je bila resnična «avstrijska duševnost». V tej duševnosti so ostali nepoboljšljivi tudi v današnjih dneh. Ne morejo se je iznebiti. Tudi danes jim je v gonji proti našemu narodu vsa politična modrost. In nič se ne menijo za to, da bi resnični interes države zahteval — drugačno postopanje napram italijanskim državljanom slovanske narodnosti.

KONFERENCA V GENOVI

Pričakuje se ruski odgovor. — En del ruskega odposlanstva odpotoval v Moskvo

GENOVA, 5. V krogih konference se zatrjuje, da bo rusko odposlanstvo dalo v par dnevih odgovor na spomenico zaveznikov. Ne upa se, da bi bil ta odgovor povoljen. Danes odpotujejo v Moskvo preko Berlina en del ruskega odposlanstva, in sicer Joffe ter člani odposlanstva Narimanov in Sapronov s kakih deset tajnikov in izvedencev. Vzroki tega odhoda niso znani, toda govori se, da gre Joffe v Moskvo, da obvesti sovjetsko vlado o poteku pogajanj na konferenci.

BERLIN, 5. V krogih, ki so obveščeni o ruskih zadevah se zatrjuje, da pritiska III. internacionala na sovjetsko vlado, naj Rusija odkloni spomenico zaveznikov.

Izjave Čičerina o spomenici zaveznikov.

GENOVA, 5. Doslej ruska delegacija še ni odgovorila na zadnjo zavezniško spomenico. Tudi navzkrižje med zavezniki se ni zmanjšalo. Francija in Belgija povdarjata ponovno svojo solidarnost, kar pomeni odločen odpor proti odobritvi izročene spomenice. Jasno je, da bo ruska delegacija do skrajnosti izkoristila ta položaj. Da se ne namerava kar tako vdati zavezniškim pogojem, je razvidno iz izjav, ki jih je podal včeraj Čičerin časnikarjem:

«Spomenica — je izjavil Čičerin — pomeni velik korak nazaj po mojem pismu, ki sem ga poslal dne 20. aprila Lloyd Georgeu, pismo, katero je bilo vzeto kot podlaga za razpravo o mogočem sporazumu. Spomenica vsebuje nove točke, o katerih se ni razpravljalo tekom naših prejšnjih pogajanj, kakor na primer prepoved propagande proti kapitalističnemu sistemu. To je točka, katere ne bomo mogli sprejeti nikoli, ker bi z njenim sprejemom preprečili razvoj idej, ki so podlaga naše vlade. Druga nepričakovana točka je vprašanje Male Azije, obvezna nevtralnost v vojni med Turčijo in Grčijo in obveza z naše strani, da bomo poizkušali pregovoriti Turčijo, naj preneha s svojo obrambno vojno proti Grčiji, vse stvari, ki jih vsebuje listina gospodarskega značaja. (O teh pogojih govori 1. pogoj zavezniške spomenice, katerega vsebina ni bila prvotno točno sporočena listom. Pr. ur.) To so pogoji, katerih ne moremo sprejeti in ki tudi ne spadajo v spomenico gospodarskega značaja.

Težko je tudi vprašanje povrnitve Romunski njenih dragocenosti in vprašanje vojnih dolgov. Nahajamo se torej pred popolnim umikom držav. Konferenca se ne drži določenega dogovora v skladu z besedilom omenjenega pisma, ki sem ga poslal Lloydu Georgeu.

Kar se tiče nenadnega umika Belgije od sodelovanja za Rusijo, moram omeniti, da je ta čin še bolj oddaljil udejstvitev splošnega pomirjenja.

6 miljonov angleških delavcev priporoča Lloydu Georgeu, naj prizna sovjetsko Rusijo.

«Trade Unions» in angleška delovna stranka sta bezojavili Lloydu Georgeu v imenu 6 miljonov delavcev, priporočajoč mu, da naj prizna sovjetsko vlado da naj izposluje pripustitev Rusije in Nemčije v Zvezo narodov.

Gospod Tekenkeli protestira

Gospod Tekenkeli, ki pravi da je zastopnik Georgije, je poslal predsedniku prve komisije Schanzerju dolg protest v odgovor na pismo načelnika ruske delegacije Čičerina. Protest se peča s položajem v Georgiji. Gospod Tekenkeli vztraja pri trditvi, da izvršujejo ruske čete v Georgiji operacije, ter trdi, da Rusi Georgijo zatirajo. Konečno poziva konferenco, naj posreduje, da se izvrši v Georgiji plebiscit.

Protest jugoslovenske delegacije proti Čičerinovi noti in širjenju vesti o nekaki «hrvatski vladi»

Jugoslovenska delegacija je poslala Čičerinu odločen odgovor na njegove očitke glede zatiranja Hrvatov, Macedoncev in Črnogorcev. Obenem je objavila oster protest proti vestem nekaterih italijanskih listov glede ustanovitve nekake «hrvatske vlade».

Seja prve gospodarstvene podkomisije. Predlog Jankovića glede prepovedi sklepanja pogodb. — Predlog Nemcev glede omejitve uvoza iz držav s slabo valuto

Na seji prve gospodarstvene podkomisije je zahteval Janković v imenu Malega sporazuma in Poljske dodatek k nekemu odobrenemu členu, in sicer k italijanski formuli, katera določa, da ne bodo smeli na genovski konferenci zastopane države sklepati nikakih dogovorov, ki bi vsebovali določbe, katere bi utegnile škodovati tretjim državam. Po jako dolgi debati se je Janković zadovoljil s tem, da so se vzele njegove izjave na zapisnik.

Nato je prešla komisija k proučevanju nemškega predloga o odpravi prepovedi in dodatnih carinskih taks na uvoz iz držav s slabo valuto. Nemška delegacija pravi, da bodo omejitve in dodatne takse, ki zadevajo uvoz iz katerekoli države s slabo valuto, prišle ob svojo eksistenčno pravico, kakor hitro bo potekla doba, tekom katere se bo lahko ugotovilo občutno zmanjšanje fluktuacije kurzov. Ako se v dobi 6 mesecev ne bo razodelo nobeno občutno znižanje kurza, ko treba omejitve in dodatne takse brez druzega odpraviti, in sicer tudi tedaj, ako ni bila dovoljena določba o državi s prvenstvom. Da opraviči svoj predlog, je Thiersch poročal o položaju države s slabo valuto. Vobče — je rekel govornik — pravijo, da imajo take države vsled svoje slabe valute prednost v izvozu ter da so radi tega omejitve upravičene. Padanje kurzov pa povzroča reakcijo na vrednote v notranjosti države in če prej kupna cena v notranjosti ni odgovarjala zmanjšanju vrednosti denarja v inozemstvu, so v poslednjem času pri vsakem padcu marke skokoma poskočile cene v notranjosti, v gotovih primerih celo nesorazmerno s padcem denarja. Prednost v izvažanju se je zmanjšala in je sploh pojav, ki pride in gre, kakor je pripoznal minister Rossi. Nato je Sir Lloyd Greame obrazložil, kako angleška zakonodaja v drugem delu «Safeguarding of industries acte» pobija konkurenco onega inozemskega blaga, ki uživa prednost v izvozu, izvirajočo iz razlike med vrednostjo denarja v notranjosti države in ono v inozemstvu. Vsaka zakonodaja, ki skuša vpeljati ali pa vsaj povzroča ovire, da bi se slaba valuta zboljšala, je slaba zakonodaja. Angleški zakon daja pobudo za zboljšanje tečajev, kajti kakor hitro doseže dotični denar dvojno vrednost, ni več mogoče izdajati odloke za primembo carinskih dodatnih taks. Nemška klavzula je precej nedoločena v svojem značaju ter so priporočljive nekatere izpremembe. Francoski delegat je izrazil mnenje, da so zaman vse carinske zakonodaje, ki se zato, da določijo mere v zaščito, postavijo na temelj padanja valute. Carinska zaščita bi morala biti odvisna od pogojev proizvodnje. Tudi v državah, ki imajo enako slabo valuto, so stroški proizvodnje različni.

O tem predmetu so govorili še nemški delegat, angleški, francoski in konečno delegat Holandske. Komisija ni smatrala za umestno, da bi odobrila kako formulo, ter je sklenila omejiti se na to, da se vzamejo razprave, ki so se vršile, na zapisnik.

Razgovor med Schanzerjem in poslanikom Zedinjenih držav

Predpoldne je imel italijanski minister za zunanje posle dolg in prisrčen razgovor s poslanikom Zedinjenih držav. Poslanik je Schanzerju čestital k zadovoljivemu poteku konference. Konečno je ministra prosil, naj ga sproti obvešča, ako bi se eventuelno razpravljala vprašanja, ki bi interesirala Ameriko.

Obed jugoslovenskih in zavezniških novinarjev

Jugoslovenski novinarji so priredili obed v čast zavezniškim in prijateljskim novinarjem. Obeda se je udeležilo 40 povabljencev. Prisotni so bili člani naše delegacije, načelniki čehoslovaškega, poljskega in francoskega presbiroja ter poslanik Canepps. Od novinarjev so bili prisotni Steed, Mille Crofort, Preis, Wells, Ernet, Gianini, Sforza, Emanueli, Milelli in drugi.

Nota reparacijske komisije nemški vladi

PARIZ, 5. Reparacijska komisija je poslala včeraj nemški vladi pismo, ki se peča z rusko-nemško rapallsko pogodbo. Predvsem ugotavlja pismo, da vsebuje 2. člen imenovane pogodbe odreko vseh zahtev Nemčije, ki bi utegnile nastati vsled praktične primembe zakonov in odredb sovjetske republike. K temu dostavlja pismo da se Nemčija ne sme odrekati pravic, ki ji gredo, temveč da jih mora po versaillesski pogodbi prenesti na reparacijsko komisijo. Reparacijska komisija zahteva tedaj od nemške vlade: 1. nemška vlada naj poroča o detajlih nemških kreditov, katerih se je z rusko-nemško pogodbo odrekla; 2. nemška vlada naj pouči komisijo, zakaj se je ta odpoved izvršila brez predhodnega potrdila s strani komisije; 3. nemška vlada naj zagotovi, da ta odpoved ne bo zadela državnega proračuna v obliki kompenzacijske odškodnine nemškim državljanom; 4. nemška vlada naj zajamči, da nemško delo za vzpostavitev Rusije v ničemer ne bo oviralo izvršitve versaillesske pogodbe. — Komisija si pridržuje pravico, da od časa do časa proučuje učinke primembe rapallske pogodbe, v kolikor se tičejo plačil zaveznikom ter zaščite njihovih pravic.

Program bolgarske delegacije na genovski konferenci

DUNAJ, 4. «Neue Freie Presse» objavlja pogovor svojega dopisnika v Genovi s predsednikom bolgarske delegacije Stambulinskim.

Bolgarska delegacija — je izjavil Stambulinski — ni doslej postavila nikakega programa. Povabljene države več ali manj prilagoditi programu sklicujočih držav. Z ozirom na to, da se je postavilo vodstvo konference že od vsega začetka na stališče, da se sklenjene pogodbe ne smejo dotakniti, pričakujemo od velevlasti, da bodo one same prišle na vprašanja, brez katerih rešitve je nemogoče vsako obnavljanje. Kar se tiče zadnje note reparacijske komisije sofijski vladi, od katere se zahteva, da plača zaveznikom tekom treh let štiri miljone in četrt zlatih frankov, bo bolgarska delegacija skušala dokazati merodajnim krogom v Genovi, da ji je nemogoče izpolniti te zahteve. Če bi morala Bolgarska vkljub temu izpolniti te zahteve, bi to pomenilo popolno uničenje njenega gospodarstva. Bolgarska delegacija pa vendar upa, da se ji bo posrečilo prepričati entento o vsem tem.

Na vprašanje, kakšno stališče zavzema Bolgarska nasproti ruskemu vprašanju, je odgovoril Stambulinski:

«Seveda bi bilo v interesu Bolgarske, da bi mogla pošiljati svoje proizvode tudi v Rusijo. Seveda nima Rusija na tem toliko interesa, kolikor druge države, ker bolgarska izvozna in uvozna trgovina z Rusijo ni bila nikoli prevelika.

Stambulinski je nato govoril o zeleni internacionali.

Svojčas je bil res sklenjen dogovor med bolgarskimi agrarci in zeleno internacionalo. Središče te čisto agrarne interese zastopajoče internacionale je sedaj v Pragi. Tekom poletja bomo obdržali mednarodni kongres, za katerega so že ukrenjene vse predpriprave.

Dopisnik dunajskega lista je končno opozoril Stambulinskega na vesti, ki se širijo po inozemstvu o pomnoženem delovanju bolgarske vojaške stranke, toda Stambulinski mu je odgovoril s prezirljivim smeškom: Na Bolgarskem ni sploh nikake vojaške stranke. Bolgarski častniki so vsi pristaši sedanje vlade in tudi narod je brezpogojno z vlado. To so najbolj dokazale občinske volitve. Maja meseca se bo medtem vršil splošni kongres občin. Jaz in ostali vladni člani bomo podali demisijo, in na tem kongresu, na katerem bodo zastopana vsa bolgarska mesta in vasi. Mislim, da ne moremo dati boljšega dokaza o demokratičnosti današnje Bolgarske.

Ko je v zadnjem času ukrajinska sovjetska vlada protestirala pri bolgarski vladi zaradi bivanja Vrangelovih vojakov na Bolgarskem, je vprašal dopisnik Stambulinskega, kako je s tem vprašanjem. Stambulinski mu je odgovoril: Bivši pripadniki Wrangelove vojske se nahajajo na Bolgarskem le kot privatniki. Wrangel sam je pred nekoliko tedni pismeno prosil bolgarsko vlado za dovoljenje, da bi se mogel nastaniti na Bolgarskem. Mi smo mu odgovorili, da lahko pride, toda le kot zasebnik; kot vrhovnega poveljnika vojske ali kot vladnega predsednika bi ga nikakor ne mogli priznati. Naša vlada je zaukazala, da se zapleni vse orožje, ki se najde pri ruskih izseljencih in naj se posestniki orožja takoj pošljejo na prisilno delo. O kaki res organizirani Wrangelovi vojski na Bolgarskem torej ni govora.

Dopisnik dunajskega lista je imel tudi pogovor z bolgarskim finančnim ministrom Turlakovim, kateri mu je izjavil, da zahteva Bolgarska brezpogojno enakopravnost na gospodarskem in trgovskopolitičnem polju, kakor tudi popolno prostost glede podeljevanja koncesij. Bolgarska zahteva prost izhod na Egejsko morje, ker se Črno morje ne more smatrati za svobodno morje. Končno zahteva bolgarska revizijo pogojev odškodninske komisije, s katero se je pogajala, a je pogajanja pretrgala zaradi konference v Genovi, kjer upa lažje kaj doseči. Mi, seveda, ne pričakujemo od konference dosti — je zaključil Turlakov — toda konferenca je vkljub temu zelo važna, ker pomeni prvi korak na poti k izboljšanju.

Garibaldijeva obletnica

Ob obletnici odhoda Garibaldijeve čete je položila francoska delegacija na Garibaldijev spomenik na trgu Berrari mramornato spominsko ploščo z bronastimi palmovimi vejami in francosko trobojnico.

Jugoslavija

Proti tendencioznim vestem

BELGRAD, 5. Belgrajski dopisni urad javlja: Nekateri italijanski listi se poslužujejo, ne meneč se za gotove mednarodne obzire in nalašč prezirajoč dejansko stanje stvari, rovarjenja nekaterih jugoslovenskih odpadnikov, ki se nahajajo v inozemstvu, da bi z njihovo pomočjo dokazali, da obstoja v Jugoslaviji nekako gibanje večjega obsega. Ti listi gredo tako daleč, da obdolžujejo nekatere osebe, ki se nahajajo na jugoslov. ozemlju in uživajo vse državljanske pravice, da so člani nekake domnevne hrvatske vlade. Ker škodi tako pisanje dobrim odnošajem med Jugoslavijo in Italijo, se te vesti, ki so očitno tendenciozne, zanikujejo, ker so brez vsake podlage. V hipu, ko se vršijo prizadevanja, da bi se glede izvršitve rapallske pogodbe odstranile te težkoče med obema državama, ki imata skupne interese, se s takim pisanjem ne služi idejam, ki jih genovska konferenca želi proglasiti.

Obsojeni fašisti v Zagrebu

ZAGREB, 4. Listi javljajo, da se je te dni vršila v Zagrebu obravnava proti fašistom, ki so hoteli izvršiti atentat na bivšega predsednika reške konstituante Zanello. Sodišče je izmed peterih obsodilo Mayerja in Violo na mesec dni zapora, ostale tri pa je oprostilo ter jih dalo izgnati preko italijanske meje.

Čehoslovaška

Stavka kovinarjev

PRAGA, 5. Ker so industrialci kovinarske stroke sklenili znižati svojim delavcem mezde za 10%, so delavci proglasili stavko. Stavkajočih kovinarjev je približno 35 tisoč.

Poljska

Poljski delegat Zaleski pojde v Varšavo

VARŠAVA, 5. Za v soboto se pričakuje Zaleski, poljski poslanik pri Kvirinalu in član poljske delegacije na genovski konferenci. V Varšavo ga je poslal Skirmunt, da poroča parlamentarni komisiji za zunanje posle o poteku konference. Predsednik rečene komisije Grawski je namreč prosil Skirmunta, naj ustreže želji parlamentarnih krogov ter pošlje koga v Varšavo poročat.

Francija

Francija solidarna z Belgijo

PARIZ, 5. Ministrski svet se je ponovno sestal ter sklenil, naj vzdržujejo Francozi glede spomenice Rusom solidarnost z Belgijci.

Francija spravlja svoje dolgove v Ameriki v zvezo z odškodninskim vprašanjem

NEW-YORK, 4. «Associated Presse» objavlja poročilo svojega pariškega poročevalca o medzavezniških dolgovih. Ameriška komisija za konsolidacijo dolgov je sporočila te dni besedilo tozadevnega zakona francoski vladi s prošnjo, da ji sporoči svoje mnenje o izvršitvi tega zakona. Spisi glede dolgov so bili izročeni finančnemu ministru s prošnjo, da sestavi polno poročilo o finančnem položaju z ozirom na dolgove. Smatra se, da bo Francija odgovorila v zmislu, da je pripravljena plačati vse, kar dolguje, toda v ta namen mora tudi ona sama izterjati svoje dolgove. Breme, ki ga ji nalagajo opustošeni kraji, je tako veliko, da ji je nemogoče postaviti na stran glavnico za amortizacijo vojnih dolgov. Francija je morala založiti svoj denar, ker Nemčija ne plačuje dolgovane odškodnine.

Poročevalec «Associated Presse» je imel pogovor z neko visoko francosko osebo, katera je izjavila, da prihaja angleško sporočilo ravno v času, ko se Francija v Genovi pregovarja, naj omeji svoje zahteve nasproti svojim bivšim zaveznikom (Rusiji). Mi bi bili srečni — je izjavila visoka francoska oseba — če bi mogli biti velikodušni z našimi zavezniki, toda v ta namen morajo biti zavezniki na naši strani. Če moramo plačati, moramo biti tudi plačani.

Bilanca vojnih dolgov je v Parizu takole sestavljena: Francoski dolgovi Zedinjenim državam 13 miljard 750 miljonov zlatih frankov, dolgovi Veliki Britaniji 12 miljard 500 miljonov zlatih frankov; skupno torej 26 miljard in 250 miljonov zlatih frankov.

Franciji dolgujejo: Italija 1 miljardo zlatih frankov, Rusija 4 miljarde zlatih frankov, Belgija 2 miljardi in 250 miljonov zlatih frankov, Jugoslavija 500 miljonov zlatih frankov, drugi zavezniki, vštevši Romunsko, 1 miljardo in 250 zlatih frankov; skupno torej 9 miljard. Če se teh 9 miljard prišteje k nemškemu dolgu na račun odškodnine, to je k 68 miljardam, se dobi znesek 77 miljard, ki jih ima Francija prejeti. Vseh 68 miljard ne bo vštetih v bilanco vojnih dolgov, na vsak način pa vsaj 25 miljard, ki jih je Francija potrosila na račun Nemčije v svrho obnovitve severne Francije. Francoski kredit bi torej narastel na 34 miljard.

Seveda se vedno smatra — zaključuje poročevalec, da so vsi zavezniki enako odgovorni za izvršitev versailleske pogodbe in da so za to izvršitev moralno odgovorne tudi Zedinjene države, ki niso odklonile odobritev pogodbe zaradi odškodninskih določb. Francija torej upravičeno zahteva — zaključuje poročevalec — da ji Zedinjene države pomagajo pri izterjavanju svojih terjatev na podlagi pogodb, da bo mogla tudi ona zadostiti svojim obvezam nasproti zaveznikom.

Anglija

Premirje na Irskem

DUBLIN, 5. Vojaški načelniki svobodne države in vstaši so sklenili razglasiti premirje od 4. popoldne današnjega dne do 4. popoldne 8. t. m. Med tem časom bi se iskala podlaga za trajen sporazum. Čete obeh strank bodo med premirjem vzajemno vzdrževale red.

Nemčija

Nemška odškodnina Belgiji za pohištvo in umetnine

BRUXELLES, 5. Poročevalec lista «Derniere Heure» poroča iz Frankfurta: Nemci so podpisali konvencijo z Belgijo, po kateri se otvarja Belgiji kredit v znesku dveh miljonov zlatih mark kot povračilo za pohištvo in umetnine. En miljon označene svote se bo pokrila z izročitvijo umetnostnih predmetov.

Daljni Vzhod

Državljanska vojna na Kitajskem

PEKING, 4. General Vu-Pej-Fu je sinoči obkolil desno krilo mukdenske vojske. Ta se umika boreč se v smeri iz Šaneg-Sin-Tjen proti Fant-gi.

PEKING, 4. Vojaški guverner Šantunga je brzojavno zahteval od pekinske vlade, naj proglasi Šantung za nevtralno ozemlje v državljanski vojni. Pekingska vlada naj upošteva draginjo, trpljenje prebivalstva ter naj uvažuje potrebnost, da se ohrani v Šantungu mir radi transita prometa z Japonske na Kitajsko.

Amerika

Zastopnik ruske carske vlade v Washingtonu poneveril 187 miljonov dolarjev?

WASHINGTON, 4. Senator Boras je ponovil svoje napade proti Bahnjetjevu, uradnemu zastopniku ruske vlade v Washingtonu. Boras je izjavil, da sklepa po svojih informacijah, da ni prišlo od 187 miljonov dolarjev, ki so jih posodile Zedinjene države Rusiji potom njega, ruski vladi in ruskemu narodu nitl vinarja. Boras je tudi protestiral proti temu, da je ta človek še vedno deležen diplomatske nedotakljivosti, čeravno je zastopnik vlade, katere ni več.

Španska

Bivša cesarica Zita bo gost španskega kralja. —Vprašanje apanaže

MADRID, 5. Bivša cesarica Zita se nahaja še vedno v Funchalu, ker so trije od njenih otrok bolni. Na Špansko bo prišla brzkone prihodnji teden. Gostovala bo v kraljevi palači, kjer bo čakala, da ji države naslednice Avstro-Ogrske določijo apanažo. Nato bi se bivša cesarica nastanila v Andaluziji.

Nemiri na Dunaju

DUNAJ, 5. V raznih okrajih mesta so povzročili brezposelni delavci izgrede.

Reka

Neznosne razmere na Reki. — Trgovci grozijo z zapretjem. — Proglas socialistične stranke na ustavodajno skupščino

REKA, 5. Trgovci in industrialci na Reki so se začeli že pred časom gibati spričo vedno hujšega gospodarskega stanja na Reki. Nedavno so poslali k Zanellovim pristašem v Kraljevico svoje zaupnike, ki so prosili večino ustavodajne skupščine, naj pride na Reko in sestavi odgovorno vlado, ki naj končno reši Reko iz neznosnih razmer. Potovanje teh zastopnikov v Kraljevico je bilo zastonj, ker stoji skupščinska večina na stališču, da se ne bo vrnila na Reko, dokler se ne bo reško vprašanje uredilo. Trgovci in industrialci, ki ne vidijo več nikakega izhoda iz sedanjega položaja, so sklicali za nedeljo javno zborovanje, na katerem bodo obrazložili sedanje razmere, ki jih bodo prisilile k zapretju, če se še pravočasno ne izpremene.

Medtem je sestavila tudi socialistična stranka svojo spomenico, kakor Zanella in jo poslala predsedništvu ustavodajne skupščine in delegacijam, zbranim v Genovi. Socialistična stranka se v svoji spomenici sklicuje na spomenico, ki jo je poslal dne 17. aprila Zanella predsednikom delegacij, zbranih v Genovi. Socialistična stranka se v splošnem strinja z Zanellovo spomenico, poudarja pa, da smatra za svojo dolžnost opozoriti na neodložljivo nujnost priznanja opcijskega prava narodu svobodne reške države, ki je tukaj vdomačen pred 1. januarja 1914. Zanellova spomenica zahteva popolno izvršitev rapallske pogodbe, ne omenja pa tega vprašanja. Socialistična stranka opozarja predsedništvo skupščine, da bi bila ogromna napaka, če bi se ne izpolnila ta zahteva po opcijskem pravu, ki je neobhodno potreben pogoj za odstranitev sedanjega neznosnega stanja, po katerem v tej «svobodni» državi dve tretjini prebivalstva nimata nikake politične pravice. Ti dve tretjini prebivalstva se nahajate sedaj v čudnem položaju, ki je še bolj čuden spričo dejstva, da je bila opcijska pravica priznana toliko v Jugoslaviji kolikor v Italiji. Socialistična stranka ne more razumeti, kako je mogoče, da obstoja svobodna država, v kateri ima manjšina vse politične pravice, dočim nima večina nobenih. Nezaslišano je, da se krati ta pravica nad 20.000 osebam. Če se ne uveljavi ta pravica, ne bo mogoč na Reki nikakršen mir in nikakršno delo. Vsi narodi razen Reke imajo že to pravico. Uveljavljenje te pravice je tem bolj nujno spričo dejstva, da je svobodna reška država ne samo most za pomorsko zvezo med Italijo in Jugoslavijo, kakor pravi spomenica, temveč tudi most za pomirjenje med italijanskim in jugoslovenskim narodom.

Dnevne vesti

Za božjo voljo — iztreznite se! Ni je in je ne more biti sodobne države, ki bi ne bilo v nji različnih političnih in kulturnih naziranj in zato tudi bojev med raznimi strujami. Ne le, da to ni nikako zlo, marveč je dobrota, ker pospešuje vsesplošni napredek naroda, če se tekmovanje vrši v dostojnih oblikah. Borba naj se ne bije v znamenju podivjanega sovraštva! Nikdar in iz nobenega razloga bi se ne smelo dogajati, kar se je zgodilo te dni v Jugoslaviji na Štajerskem nekje pri Brežicah. Mladenič - Orel in neki drugi mladenič-Sokol sta se sprla in v prepiru je prvi zabodel drugega z nožem. Kako je prišlo do prepira in potem do uboja, na kateri strani da je bila krivda, tega mi ne moremo presojati in bo stvar sodne preiskave: Nočemo se zavzemati ne za Sokola ne za Orla. Dejstvo samo je, ki mora navdajati s žalostjo vsakega čutečega človeka, dejstvo, da sta vsled strankarske strasti uničeni dve mladi, nadebudni življenji — ena telesno in druga moralično — in da je ta krvavi dogodek zagrnil z neizmerno žalostjo dve nedolžni družini. Taka podivjanost v politični borbi ogroža ves bodoči razvoj naroda in države. Vsi poklicani činitelji bi morali delati na to, da izginejo take nesrečonosne oblike politične borbe. Ljudje si morejo biti politični nasprotniki, boritelji v borbi za navzkrižne si politične cilje in kulturna naziranja ne da bi si morali biti podivjani sovražniki. Streznite se! Tako kličemo na vse strani!

Pogoji za preporod Trsta. Rimski dopisnik «Piccola» je imel razgovor z milanskim poslancem Bennijem o tržaškem vprašanju. Poslanec je naglašal, da je lega Trsta ugodna za zapadni del Jugoslavije, Nemško Avstrijo in deloma za Češkoslovaško. Da si Trst pridobi zopet svojo prejšnjo veljavo, je potrebno: 1. da se ustalijo valute v zaledju; 2. **da se vzpostavi razpoloženje za iskreno sodelovanje v zaledju samem in med tem poslednjim in pristaniščem; 3. da se urede železnice in prevažanje tako, da bo promet hiter in reden ob primernih vozninah;** 4. da bodo troški poslovanja v Trstu (skladarina v javnih skladiščih) v okviru konkurence; 5. da se odpravi ali vsaj omeji borba Hamburga s tarifami za prekomorsko prevažanje; 6. da se ublaži delavsko gibanje; 7. da se skrči trošek za prehrano in proizvodnjo, a v ta namen bi služila v prvi vrsti svobodna luka. Benni trdi, da so sedanje razmere deloma umetne in prehodne, kakor je bila deloma umetna tudi prejšnja mogočnost Trsta, ker se je opirala na zaščitne uredbe. Treba je ustanoviti tudi gospodarsko tarifalno enoto, da se bo moglo urediti prevažanje preko raznih novih mej, kakor da bi teh ne bilo. — Dalje meni Benni, da bi z uvedbo svobodne luke Italija dokazala, da noče škodovati Trstu, marveč da hoče vse storiti za njegov procvit. Na veliko korist bo Trstu in vsemu Jadranu, če si bo znal zagotoviti prevažanje izseljencev iz Jugoslavije, Madžarske in Poljske v Ameriko. Svobodna luka bi učinkovala na zaledje, kakor da je to njegova lastna luka. S svojimi skladišči bi postal Trst veliko tržišče. Benni pa priznava, da nasprotstvo proti svobodni luki v Trstu **prihaja iz Benetk in Genove, ker se ti pristaniščí bojita konkurence Trsta.** Nasprotstvo prihaja morda tudi od strani italijanske industrije, ker se boji, da izgubi odjemalce. Benni sodi pa, da je to nasprotstvo neupravičeno. Naglaša, da Genova in Benetke ne moreta delati z Avstrijo in Madžarsko. Zato koristita s svojim odporom — Hamburgu. V njiju interesu je, da se delovanje Trsta usmeri proti zaledju, ker se s tem prepreči konkurenca Trsta v kraljestvu. Če bi bil Trst navezan samo na promet z Italijo, bi moral po sili še bolj tekmovati z italijanskimi pristaniščí.

Iz vseh teh razlogov se poslanec Benni zavzema za uvedbo svobodne luke v Trstu. Preznačilno pa je, da hoče svobodno luko v Trstu v glavnem zato, da bi delovanje tega pristanišča odvrnil od Italije. S tem pa priznava dvojno. Prvič, da je nasprotstvo med Trstom in Benetkami, oziroma Genovo zgodovinsko ter v razmerah utemeljeno; drugič, da Trst in pristanišča v Italiji ne morejo tvoriti enotne gospodarske uredbe. In to naglašajo vsi veščaki, ki presojajo tržaško vprašanje brez ozira na politiko in s stališča resničnih gospodarskih potreb tega mesta.

Kam dovede zatiranje našega jezika na sodnijah. Neki kmet iz postojnskega okraja je bil v kazenski preiskavi. Prvi krat je bil zaslišan na sodišču v Postojni. Čez nekaj časa dobi II. vabilo na sodišče, toda takrat v italijanskem jeziku. Kmet je le toliko izpoznal, da gre za sodnijsko povabilo in hitel je zopet v Postojno. Toda tam so mu rekli, da je klican na kazensko sodišče v Trst in ker je s svojo potjo v Postojni zamudil vlak, se ni mogel udeležiti razprave v Trstu. Imel je sicer v Trstu uradno imenovanega zagovornika, toda ta ni imel nikake informacije ter ni mogel govoriti. Posledica je bila, da je bil naš kmet «in contumacia» obsojen. Moral bo sedeti. Mogoče je nedolžen, mogoče njegova krivda ni tako velika, lahko bi se bil rešil kazni, ali pa bi jo bil vsaj znižal, če bi se bil mogel zagovarjati. — Ali je to prav? Kdo je kriv tega? To se je zgodilo pred par dnevi. Dotični akt se nahaja pri kazenskem sodišču v Trstu, gospodine Perišiću!

Družinski izlet Planinskega društva na vipavsko Planino. Na občo željo svojih članov se je društvo odločilo napraviti ta prekrasni izlet, da omogoči vsem prijateljem narave udeležbo. Od Štanjela bodo izletniki odšli po divnih poteh na vipavsko Planino, kjer se bodo srečali s člani naših podružnic iz Vipave in Ajdovščine. Po kratkem odmoru bo odhod v Šmarje, kjer bo v dobroznani gostilni gosp. Štublja obed. Odhod iz državnega kolodvora v nedeljo, ob 6 zjutraj, prihod v Štanjel ob 7 uri 45 min. Naj nihče ne manjka! Odbor.

Lonjerci! Jutri, v nedeljo, ob 10. uri predp. sestanek upravičenih posestnikov v prostorih «Konsumnega društva». Na dnevnem redu so važne občinske zadeve. Pridite vsi! Odbor.

Društvene vesti

Učiteljsko društvo za Trst in okolico ima odborovo sejo 6. maja ob 5½. Predsednik.

MDP — Sv. Jakob. Mladinsko društvo «Prosveta» priredi v nedeljo 7. t. m. pešizlet v Sežano. Shajališče: med Južno postajo in vrtom v Trstu. Pridite vsi, posebno pa vabimo prijatelje društva. Odhod ob 1'30 popol. Odbor.

MD «Prosveta» Magdalena javlja vsem članicam, da se vršijo danes vaje vezivnega odseka. Načelnica.

MD «Prosveta» Magdalena priredi v nedeljo 7. t. m. izlet v Drago. Shajališče ob 1½ pri Konsumnem društvu na Kolonkovcu. Prijatelji društva dobrodošli. Točnost! Odbor.

Iz tržaškega življenja

Padel je po stopnicah in si zlomil obe roki. 72 letni upokojenec Jakob Kadel, stanujoč v ulici Pondares št. 17, je padel pred snočnjim po stopnicah v isti hiši in si zlomil obe roki. Upokojenec ni sprva sumil, da ima zlomljene roke. Včeraj zjutraj pa je občutil grozne bolečine. Tedaj so poklicali domači zdravnika rešilne postaje, ki je ugotovil, da ima upokojenec zlomljeni roki. Odpeljali so ga v mestno bolnišnico.

Samomor. Včeraj zjutra so pripelali v mrtvašnico mestne bolnišnice trupio 28letne Marije Kobalove. Kobalova je bila čuvajka v elektrarni v prosti luki «Duca D'Aosta». Tam je tudi stanovala. Včeraj zjutraj, ko ni bilo nikogar izmed domačih v stanovanju, je legla ženska na postelj in se zastrupila s karbolno kislino. Pozneje jo je našel njen sin mrtvo. Vzela si je življenje radi neozdravljive bolezni.

Nepoštenjakovič uslužbenec. 38letni Ivan Blasevich, stanujoč v ulici Massimo d'Azeglio št. 5, uslužbenec v trgovini Antona Michelija pri Sv. Mariji Magdaleni spodnji, je bil v zadnjem času v denarni krizi. Da bi se pa rešil iz te zagate, je šel k raznim odjemalcem svojega gospodarja in iztirjal od njih gotove svote ter si na ta način prislužil 300 lir. Vendar pa ni ostala zadeva skrita. O teh kupčijah je namreč izvedel Micheli in naznanil nepoštenega uslužbenca policiji.

Razjarjeni kočijaž. Kočijaž Evgen Suster, stanujoč v ulici dell'Istria št. 14, je pripeljal predvčerajšnjim popoldne na pomol Sv. Tereze voz materijala. Že se je pripravljal, da bo izpraznil voz, kar pristopi k njemu neki čuvaj in ga opozoril, da je to početje prepovedano. Kočijaža so te besede razkačile. Začel se je prepirati s čuvajem. Kmalu je posegel vmes mestni stražnik in skušal pomiriti duhove. Toda kočijaž ni hotel slišati niti besedice o pomirjenju. Začel je zmerjati tudi funkcionarja. Končno ga je funkcionar vendarle pomiril. Kočijaža so naznanili pristojnemu oblastvu.

Neki sprehajalci so našli pred snočnjim okoli 9'15 na ulici Crocera dve bombi «sipe». O najdbi so bili obveščeni v bližini nahajajoči se orožniki, ki so nesli nevarne stvarce na policijo.

Oparil se je z vrelim kolofonijem. 25 letni delavec Karl Sichmayer stanujoč v Rocolu št. 1083, je zlival včeraj popoldne v Dreherjevi pivovarni vrel kolofonij v sode. Pri tem se je težko oparil po obrazu, vratu in rokah. Odpeljali so ga v mestno bolnišnico.

Detomor. Vsled anonimne ovadbe, ki je prišla te dni na policijsko oblastvo, sta bili včeraj zjutraj aretirani in odpeljani v zapor dve ženski, in sicer zasebnica Josipina Miloch, stara 39 let, stanujoča v ulici Chiozza št. 31, in babica Florinda Festa, stara 28 let, stanujoča v ulici della Madonnina št. 12. Prva je obdolžena, da je stlačila lastno novorojeno dete v stranišče, druga pa ji je pomagala. Ženski sta pripoznali z mirno vestjo storjeni čin.

Vesti z Goriškega

MDP — Brestovica. Vrlna veselica, ki se je imela vršiti dne 7. maja v Brestovici, se prenese na nedoločen čas, ker nam komisariat ni dal tozadevnega dovoljenja. Odbor.

Iz Nabrežine. Jutri t. j. 7. maja priredi «Godbeno društvo v Nabrežini» v dvorani gosp. Grudna koncert z uprizoritvijo veseleigre «Pri belem konjiču», pri kateri sodelujejo iz prijaznosti domači diletantje. Začetek ob 17. uri. Vse domačine in okoličane, ki si res žeíijo prave zabave in užitka, vabimo, da se udeležé prireditve v čim večjem številu.

Miren. «Slov. izobraževalno društvo» v Mirnu ponovi v nedeljo dne 7. majnika v prostorih gosp. Jos. Marmolje ob 4. uri popoldne igro «Deseti brat». Upamo, ker se je zadnja prireditev izvršila v popolno zadovoljnost občinstva, da bomo tudi to krat deležni poseta v obilnem številu. Priporočamo, da si vsakdo preskrbi vstopnico že med tednom, ker bo njih število omejeno v toliko, kolikor je prostorov. Vstopnice se dobe v trgovini Čevljarske Zadruge v Gorici, Corso Verdi 32, in v trgovini gosp. Jos. Marmolje v Mirnu.

Št. Peter na Krasu. Prostovoljno gasilno društvo v Št. Petru, priredi dne 7. t. m. v nedeljo ob 3. uri popoldne v dvorani g. Gržina veselico s petjem, burkama «Ženin Miha» in «Vedež» ter srečolovom. Po veselici prosta zabava.

Vesti z Notranjskega

Postojna. Gasilna društva postojnskega okraja bodo praznovala v Postojni v nedeljo dne 7. maja godovnico svojega zaščitnika sv. Florjana, kjer bo ob enem tudi posvetovanje v ustanovitvi Zveze gasilnih društev. V ta namen bo ob 9. uri sv. maša, ob 11. uri posvetovanje, popoldan ob 13. uri gasilna vaja in potem zabava na prostem. Pripravljalni odbor vabi k udeležbi vsa društva prejšnje «Notranjske gasilske zveze», ker je ta sestanek nujno potreben v svrho obnovitve in utrditve skupnega delovanja in prijateljskih odnošajev.

Borzna poročila.

Tečaji:

Trst, dne 5. maja 1922.

Jadranska banka	130
Cosulich	239
Dalmatia	260
Gerolimich	1450
Libera Triestina	430
Lloyd	1270
Lussino	700
Martinolich	165
Oceania	185
Premuda	405
Tripcovich	260
Ampelea	590
Cement Dalmatia	310
Cement Spalato	270

Tuja valuta na tržaškem trgu:

Trst, dne 5. maja 1922.

ogrske krone	—.2.40	2.50
avstrijsko-nemške krone	—.26.—	—.29
češkoslovaške krone	36.25.—	37.—
dinarji	27.—.—	28.—
leji	13.—.—	13.75
marke	6 45.—	7.20
dolarji	18.45.—	18.60
francoski franki	171.25.—	171.75
švicarski franki	361.—.—	365.—
angleški funti papirnati	82.50—	83.10
angleški funti, zlati	90.50.—	92.50
napoleoni	72.50	73.—

Poslano*)

Podpisana preklicujem vse žaljive besede, ki sem jih izrekla proti Antonu Valentinčiču iz Barkovelj.

Kontovelj, 6. maja 1922.

307 JOSIPINA ŠTOKA.

*) Za članke pod tem naslovom odgovarja uredništvo le toliko kolikor mu zakon veleva.

Mali oglasi

pristojbina L 2'—. Debele črke 40 stotink se računajo po 20 stotink beseda. — Najmanjša seda. — Najmanjša pristojbina L 4'—. Kdor išče službo, plača polovično ceno.

ZATEKEL se je velik pes, volčje pasme, ki sliši na ime Lux. Nosi znamko št. 2012. Najditelj dobi nagrado. Riborgo 35, Madalosso. 899

GOSTILNA, vpeljana in na prometnem mestu se proda ali odda takoj v najem. Za informacije obrniti se na Kmetijsko zadrugo v Trstu, Raffineria 7. 898

HARMONIKE, Plonerjev sistem, 12 basov, z lepim glasom, se prodajo. Razprodajalci izključeni. Pasquale Revoltella 463, vratarica. 894

POSESTVO blizu postaje, obstoječe iz štirih njiv s sadnim drevjem, vinograda in gozda, proda Kerda, Volčjadraga. 895

VILA «PEPINA» na Opčinah št. 478 in hiša št. 398, se prodata. Pojasnila v kavarni Besednjak, Opčine. 896

SLOVENSKIM družinam se priporoča perica-Slovenka, ki postreže točno in hitro. Sprejme tudi delo za gostilne. Naslov pustiti pri upravništvu pod «Perica». 897

IZKUŠENA sredstva za lase, zobe in olepšanje kože (proti pegam in lišaju) ima lekarna v II Bistrici. 28

POROČNA SOBA iz spaljenega, zajamčeno suhega bukovega lesa, s krasno psiho, tremi brušenimi zrcali, se proda za L 1450. Vsakdanji dohodi solidnega slavonskega pohištva, po cenah brez konkurence. Lastna postrežba s kamijoni. Razpošilja se tudi na deželo. Turk, via Rossini 20. Občinstvo je naprošeno, da si ogleda v skladišču. 855

POPOLNA soba L 950.—, druga jesenova s psiho L 1600, ter več drugih po konkurenčnih cenah. Fonderia 3. 46

NOVE POSTELJE L 70.—, vzmeti 55.—, žimnice L 45.—, volnene L 90.—, Nočne omarice, umivalniki, chiffonniers, spalnice itd. po zmernih cenah v ul. Fonderia 3. 46

POSTELJE za dve osebi, nove, se prodajajo po izredno nizkih cenah. Sv. M. Magd. zgor. Bivio št. 20, nasproti salezijanske cerkve. 889

POZOR! Krone, korale, zlato, platin in zobovje po najvišjih cenah plačuje edini grosist Belleli Vita, via Madonnina 10, I. 16

SVINEC, med, staro, težko železo kupuje Branich & Snidersich, Trst, via della Tesa 16 47

Županstvo občine Šturije

razpisuje službo

občinskega tajnika in organista

kateri bi bil zmožen nekoliko italijanskega jezika. Plača po dogovoru. Ponudbe naj se pošljejo najpozneje do 15. maja 1922. na tukajšnje županstvo.

(309) Župan: Repič.

NAZNANILO.

Naznanja se slavnemu občinstvu, da se začne s 15. junijem prodaja opeke v prenovljeni tovarni Ambrožič, Sv. Peter na Krasu (Novasušica). 271

Zobozdravniški atelje
R. KOVAČIČ 59
teh. vod.
Sprejema od 9-12 in od 15-19
Via Valdirivo 33 (nasproti kavarne „Roma")

POZOR!
Prodajalci in mizarji!
Okraski za rakve, pajčol..nasta pokrivala, obleke in čevlji za mrtvece. 30
Zaloga na debelo po zmernih cenah
R. KUNZE, Trst, Via Ugo Foscolo št. 15.

Samo na debelo za preprodajalce!
Trakovi, moške in ženske nogavice, robci, čistilo za čevlje Brill, Ecla, Liit, različni glavniki, špaga, dišeča mila, krtače, vzmetne zaponke, igle in sukanec, žensko perilo, gumbi, cigaretni papir, pismen papir, i. t. d. po dnevnih cenah. 71
GIACOMO LEVI, Trst, Via S. Niccolò 19

Srebrne krone in zlato plačujem po najvišjih cenah
ALOJZIJ POVH
Trst, Piazza Garibaldi št. 2
8 (prej Barriera)

Tržaška zadruga delavcev
za majoliko in izdelovanje podov
reg. zadruga z o. z.
Trst, Via dell' Olmo štev. 6.
PODRUŽNICI:
Gorica — Via Garibaldi št. 20
Monfalcone — Via Friuli št. 614
Zaloga in delavnica majoličnih peči in štedilnikov.
Izbera majoličnih plošč za stene in keramičnih plošč za pode.
Prevzema se delo v okolici.

Inserirajte v „Edinosti"

Edina zaloga drobnarije na debelo
EUGENIO PINCHERLE
Gorica, Piazza della Vittoria 24. Telefon interurb. št. 166
Najstarejša goriška tvrdka v tej stroki.
Priporoča se trgovcem in kramarjem. 70

Razna usnja najboljših tovarn.
Velika izbera kopit.
Gumijevi podpetniki **„Pirelli".**
Čistilo za čevlje **„Brill" in „Crea"**
Vse po najnižjih cenah.
Za preprodajalce posebni popusti.

49 Via Udine (prej Belvedere) 49 Tel. 34-75 bis

PODLISTEK

KAPITAN MARRYAT

Leteči Holandec

Roman (132)

«Ker sem vnet katoličan,» je odgovoril Filip, «me bo neskončno veselilo, da mi je dana prilika pokazati mesto zaklada, da ga bo mogoče dvigniti. Kar se tiče vaše oprostitve glede moje soproge jo vzamem z veseljem na znanje, saj vem, da je vaše izražanje in obnašanje izviralo odtod, ker niste poznali njenega razmerja do mene. Toda vseeno mi še nekaj ni jasno. Vi hočete, da načelujem oddelku vojakov? Ali me pa bodo ubogali? Ali jim smem zaupati? Jaz in moj prijatelj sva preslabotna proti njihovi premoči, če se nama upro.»

«Ne bojte se tega, gospod; dobro so privzgojeni. Saj pa še potreba ni, da vas vaš prijatelj spremlja. Želel bi, da ostane pri meni in mi za časa vaše odsotnosti dela družbo.»

«Ne, da to ne morem pristati,» je odvrnil Filip. «Sam se ne upam lotiti tega dela.»

«Mogoče mi je dovoljeno povedati svoje mnenje?» je pripomnil Kranc, «če odpotuje moj prijatelj le z vojaško četo, ne vem, čemu ga ne bi smel spremljati. Poleg tega sem mnenja, da ni pametno pristati na poveljnikove predloge, naj si sam zraven ali pa ne. Gospod poveljnik, pomisliti morate, da omenjena svota ni majhna in da jo morajo vojaki videti. Ker so pa vojaki tu že zelo dolgo vrsto let, hrepene spet po domu. Če pa odrinejo le v spremstvu dveh tujcev — ali ne bo tako velik zaklad zanje prevelika skušnjava? In potem se polaste denarja in še osvobode se. Če torej odpošljete mojega prijatelja in mene, greva skoro neizbežni smrti nasproti; ta nevarnost pa bo preprečena kakor hitro se pridružite tudi vi sami. Vaša prisotnost in vaš ugled jih bo krotil. Najsi bodo njihove želje že kakršnekoli, vztrepetali bodo že ob pogledu na vas.»

«Seveda, tako je,» je podkrepil Filip, «da nisem že jaz prišel do te misli.»

Še predno je Kranc končal svoj govor, je bil poveljnik že pristaš tega predloga, ki se mu je zdel zelo utemeljen.

«Dobro, gospoda,» je odvrnil, «pripravljen sem vedno izpolniti vajine želje. Ker smatrate mojo navzočnost za potrebno in ne pričakujem nikakega ponovnega napada Ternitov, sprejmem vso odgovornost nase in prepustim načelstvo trdnjave za nekaj časa svojemu poročniku, mi pa bomo odpotovali, da dvignemo zaklad za cerkev. Že sem naročil ladjo, ki bo dovolj velika in udobna. Če nimate nič proti temu predlagm, da že jutri odjadramo.»

«Še bolje bi bilo, da imamo dve ladji,» je pripomnil Kranc, «prvič za slučaj nesreče in drugič, ker spravimo lahko ves zaklad v ladjo, kjer bomo mi, medtem ko bodo na drugi vojaki. S tem se zavarujemo proti morebitni nepokorščini moštva.»

«Dobro, dobro, gospod, vzeli bomo dve ladji s seboj. Vaš nasvet je izvrsten.»

Vse je bilo dobro napeljano, edino nekaj je še manjkalo — namreč predlog naj bi se jim pridružil tudi Pedro. Ravno sta se oba pogovarjala kako bi našla pretvezo, da bi vzeli še stražnika s seboj, ko je prišel oni vojak sam k njima in povedal, da ga je izbral poveljnik za potovanje in jima je pripravljen pomagati.